madai hírek

NYÍRMADA VÁROS KÖZÉLETI LAPJA · XVII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM · 2013. MÁRCIUS – ÁPRILIS

A férfi képviselők egy-egy cserép primulával köszöntötték a nőket március 8-án. Az EVIKER jóvoltából egy-egy szelet zserbóval látták vendégül a hölgyeket, a Patay István Általános Iskola tanulói dallal és verssel emelték a városi ünnepség színvonalát.

A közmunka frontján

Az elmúlt év végén azzal zártuk a közmunkások foglalkoztatásáról szóló híradásunkat, hogy *jövő márciustól folytatják a munkát.* Hogy valóban így van-e, megkérdeztük *Takács Sándort,* a Mada—Komm Kft. ügyvezetőjét.

Igen, a Start mintaprogram – ha módosításokkal is – folytatódik. A munka három részből tevődik össze. Egyrészt *folytatódik a belvízelvezetők tavaly elkezdett építése, tisztítása, karbantartása, felújítása.* Mivel már kevesebb az építési feladat, a hangsúly a karbantartásra helyeződött, így a létszám ezen a területen 33-ra csökkent. Közülük húsznak július végéig van szerződése, utánuk újabb húszan jöhetnek, de ha valaki szorgalmasan, megbízhatóan dolgozik, maradhat december végéig.

A második részprogram új, ez *a mezőgazdasági földutak karbantartására* irányul. A nagyüzemek szétesése után rengeteg magántulajdonos lett, a településünk közigazgatási határán belüli szántóföldek útjai tönkrementek, szinte járhatatlanná váltak. Ezek rendbetételén dolgoznak 95-en, munkájukat további 3 brigádvezető irányítja. Itt is az a helyzet, mint az előbbinél, vagyis augusztus elsejétől jöhet újabb 95 közmunkás, de a legjobbak szerződése meghosszabbítható az év végéig.

A harmadik összetevője a programnak a *belterületi közúthálózat karbantartása,* az önkormányzati utak, padkák gondozása. Ezt 22 segéd- és 3 szakmunkás végzi, további foglalkoztatásuk, illetve újak bevonása ebben az esetben is a fentiek szerint történik.

Az összesen 156 közmunkás bérét a járulékokkal együtt a központi költségvetés állja, ám a dologi kiadásokra, vagyis anyagokra (sóder, cement, zúzott kő), illetve eszközökre (kéziszerszámok, kisebb gépek) a korábbinál lényegesen kevesebb jut... Mindenesetre a havi bruttó 75 ezer 500 (nettó kb. 48 ezer) forint sokak sorsán segít (bár ahogy mondani szokták: az éhenhaláshoz sok, a megélhetéshez kevés...). Kedvező fejlemény viszont, hogy a korábbi heti utalás helyett *havonta kapják meg a járandóságukat,* s az egyszeri magasabb summa jobban ösztönöz a megfontoltabb, beosztóbb elköltésre (például a kártyás villanyórára tesznek egy bizonyos összeget). Az érdeklődés, az igény hatalmas, a felíratkozók száma eléri az 520-530-at, már csak azért is jelentkeznek, hogy meglegyen a harminc napjuk a jogosultsághoz.

A fentiek mellett van még további 24 közfoglalkoztatott, akik az önkormányzati intézmények (polgármesteri hivatal, művelődési ház stb.) munkáját segítik. Az intézmények feladatellátását persze szükség esetén a „startos" közmunkások is támogatják.

Összegezve: városunkban 180 személy (és a mögöttük lévő család) sorsán tudunk így valamelyest enyhíteni.

nemzeti ünnepünk

A zord idő miatt a Művelődési Ház emeleti termében kényszerültünk megemlékezni március 15-éről.

meghívó

Majális

Az idei majális a megszokottól eltérően a szőlőlaposi tónál lesz A remélhetőleg napsütéses időben május első napján már a kora reggeli órákban megkezdődik a tíz óráig tartó horgászverseny. Az edzettebbeknek ajánljuk a futást a sportpályától a tóig, de a tanösvény túra is kellemes mozgást ígér. A hely adta lehetőségeket és eszközöket kihasználva lesznek különféle vetélkedők, versenyek (a legjobbaknak jutalmakkal). Előzetesen a művelődési házban lehet jelentkezni.Ezúttal is állni fog a májusfa az óvodásoknak köszönhetően. Mivel ezen a napon lesz a Nyírmada-Nagyhalász bajnoki focimeccs, a hagyományos kispályás labdarúgó torna május 4-ére halasztódik. Természetesen igazolt játékosok most sem léphetnek pályára, s csak az első hat csapat nevezését tudják jelentkezésük sorrendjében elfogadni.A szervezők meghívnak, szívesen látnak minden nyírmadai lakost egy közösen eltöltött, remélhetőleg szép napra.

Pályázati fejlemények

Előző számunkban összefoglaltuk az önkormányzat pályázataival kapcsolatos helyzetképet. ***Szojma Péter*** településfejlesztési menedzser az újabb fejleményekről tájékoztatta lapunkat.

A *„Helyi hő- és villamos energia igény kielégítése megújuló energia erőforrásokkal"* című pályázatunk lapzártakor a formai elbírálás stádiumában van.

A *világítótestek lecserélésére* irányuló pályázatot nem nyújtottuk be, mert a kiírók forráshiány miatt a határidőt hamarabb lezárták. A cél megvalósításáról az önkormányzat nem mondott le, a lehetőséget tovább keresik.

A *Solar park* létesítésének tervét a pályáztatók befogadták, tartalmát vizsgálják.

A *Szociális Célú Városrehabilitáció Nyírmadán* című pályázat esetében megtörtént a formai hiánypótlás.

Az integrációt célzó regisztrációs pályázatunkat befogadták, projektfejlesztésre javasolták, így az irányító hatóság szociális szakértőt rendelt ki.

Roma sors – sok kis lépés egy hosszú úton

Cigányúton Nyírmadán

A roma holokauszt áldozataira emlékeztek április 8-án a budapesti székhelyű nemzetközi roma szervezetek képviselői (jóllehet a roma holokauszt nemzetközi emléknapja augusztus 2-án van).

A közelmúltban hozták nyilvánosságra a 2011 őszén lebonyolított országos népszámlálás adatait, köztük a nemzeti kisebbséghez tartozás önbevalláson alapuló számait (melyek alapján aztán számos érdekes következtetés vonható le).

A fenti két tény elegendő ok arra, hogy településünkön is körbejárjuk a – mint látni fogjuk – egyre növekvő számú, arányú roma népesség élethelyzetét, sorsát, kilátásait. Előrebocsátjuk, hogy az olykor előforduló kirekesztő, előítéletes nézetek mellett döntően a probléma súlyával való őszinte szembenézés, a megoldás keresésének felelőssége, a segíteni akarás volt a jellemző.

Kálmán Béla polgármester

Önkormányzatunk – lehetőségeihez mérten – megpróbált összerakni egy folyamatot. Negyedik éve működik a Mocorgó Gyermekház (amelynek finanszírozását nekünk kell megoldani, aztán pályázatunk vagy nyer vagy nem...), az ott dolgozó szakemberek áldozatos munkájának köszönhetően innen léphetnek a halmozottan hátrányos helyzetű, gyakran mélyszegénységben élő gyerekek az óvodába. Ott szintén kiváló, elhivatott óvónők nevelik őket a civilizált együttélés szabályaira, tanítják meg őket játszani, köszönni, kulturáltan enni. Összefügg ezzel az a döntésünk, hogy a hamarosan befejeződő bővítéssel a miénk lesz a megye legnagyobb (11 csoportos, konyhával ellátott) óvodája.

Ugyancsak 21. századi színvonal várja a kicsiket az általános iskolában, ahol pedagógusaink számtalan eszköz bevetésével nyújtanak esélyt a felzárkóztatásra, az integrációra, a beilleszkedésre. Megkapják a gyerekek a megkülönböztetett figyelmet, a plusz segítséget, támogatást. Az önkormányzat a Bursa Hungarica, az Arany János tehetséggondozó program, ösztöndíj, tanszersegély révén fogja a kezüket – ameddig tehetjük... Romákért és nem roma szegényekért.

Mindezek mellett pályázatainknak köszönhetően képzéseket szervezünk, működtetjük a közfoglalkoztatást, lehetőségeinkhez mérten munkahelyeket teremtünk (pl. brikett üzem), költségvetési támogatást, irodát adunk a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak.

Takács Sándor, a Mada-komm Kht. Ügyvezetője

A Start munkaprogram (lásd az előző oldalon) résztvevői között a romák aránya meghaladja a hetven százalékot. A feliratkozók közül (akik szeretnének bekerülni a programba) a nemzetiségi önkormányzattal együttműködve választjuk ki a résztvevőket, állítjuk össze a brigádokat, élükön azokkal, akikért kezességet vállalnak. A szerény megélhetés mellett mindez alakítja életformájukat, formálja munkakultúrájukat, erősíti felelősségérzetüket. Tapasztalataink szerint a szorgalmas és a lusta nem annak mentén válik szét, hogy valaki „magyar" vagy cigány.

A közmunkások zöme roma

Buza Andrea, a Mocorgó vezetője

Mi a hétköznapokon 8 és 12 óra között várjuk az öt év alatti gyerekeket (édesapával, édesanyával, nagyszülőkkel vagy közeli hozzátartozóval), hogy ingyen adjunk nekik tízórait, kínáljunk a kicsiknek foglalkozásokat, a felnőtteknek beszélgetést, fórumokat, főzőcskét, s nyújtsunk nekik kikapcsolódást, nyugodt, meghitt perceket, emberi szót.

A házat 20-25 család keresi fel rendszeresen, többségük romák közül kerül ki. Ezt úgy értük el, hogy az induláskor a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel, a védőnői szolgálat munkatársaival felkerestük őket, szóban, szórólapokon, később fotóalbum segítségével tájékoztattunk mindenkit a lehetőségekről. Tapasztalataikat aztán szájról szájra adták tovább...

Legfőbb célunk, törekvésünk az, hogy behozzuk ide a leghátrányosabb helyzetben élőket. A gyerekekkel nincs is baj, hamar feltalálják magukat, játszanak. Gyakori azonban, hogy a szülők kifogást keresnek, elfoglaltságukra hivatkoznak, félnek az újtól; a mosási lehetőséget például sokáig és sokan szégyellték igénybe venni. De az is igaz, hogy a beszélgetések, a közös főzőcskézések – ha lassan is – meghozzák gyümölcsüket. S ami a legfontosabb: az óvoda visszajelzi a pozitív változásokat, igazolja sok türelmet igénylő, de hosszú távon megtérülő munkánkat.

Jóni Bertalan és Zsigó József, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, illetve tagja

Már megszületett a döntés arról, hogy a Krausz-kertben felállítjuk azt az emléktáblát, amely a roma holokauszt áldozatai és az elhurcolt zsidók előtt tiszteleg. Reményeink szerint őszre elkészülünk, s nem csupán Budapesten meg Nyíregyházán, hanem itthon is elhelyezhetjük koszorúinkat.

Ami a cigányok számát illeti, a 2011-es népszámláláskor 990-en vállalták romaságukat (ez lényegesen magasabb szám, mint tíz évvel korábban). Ugyanakkor szakemberek felmérése szerint az itt élő cigányok száma valójában 2170, ami a város lakosságának bő negyven százaléka.

(Az országos népszámlálási adatok szerint a magukat cigánynak vallók száma a 2001-es 190 ezerről csaknem 310 ezerre növekedett, a tényleges számuk vélhetően meghaladja a 600 ezret).

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat sokrétű munkát végez.

Farsangi mulatság a Mocorgó gyerekházban

Rendszeresen elviszik a gyerekeket kirándulni, jártak már a *Nyíregyházi Állatparkban*, a *Fővárosi Állatkertben*, a *Csodák Palotájában*, a *Parlamentben*. Működik hagyományőrző csoportjuk, amelynek része a *Rózsaszirom* zenekar, bemutatják az érdeklődőknek a régi cigány mesterségeket, szokásokat, ételeket. A legjobbak a megyei Ki mit tudon mutatkoznak be (most ide készül a gitáros *Balogh Roland* és a modern táncos *Lőrincz Evelin*).

A Roma Nőklub szexuális tanácsadással, életvezetési útmutatással, higiéniai ismeretekkel segíti a városban élő lányokat, asszonyokat *Rózsa Erzsébet* és *Tamara* vezetésével. A fiatalabb és öregebb fiúk *Jóni Dezsővel* és *Samu Károllyal* az élen a Roma SE színeiben rúgják a labdát; az augusztusi Roma Kupán a több tucatnyi csapatot felvonultató mezőnyben rendre az első tíz között végeznek.

Az iskolakezdést füzetcsomagokkal, írószerekkel segítjük, novemberben szoktuk megrendezni az iskolai roma hetet, a Ki mit tud?-ot. Decemberben Mikulás-csomagot kap a Mocorgóban, az óvodában, az iskolában csaknem ezer gyerek.

A Mi kis falunk Egyesülettel közösen vendégül látjuk, műsorral szórakoztatjuk a fogyatékkal élő kicsiket.

Családbarát programokat szervezünk: a rászoruló és azt igénylő cigány családoknak vetőmagot adunk, s aztán a városnapi termékbemutatón láthatja a közönség az eredményt. Negyedévente Nyírmeggyesről megvásárolunk egy-két három mázsás bálát, s a ruhákat szétosztjuk a legszegényebbek között.

Hogy mindezt miből finanszírozzuk? Az állami költségvetésből 210 ezer forintot kapunk az iroda fenntartására, önkormányzatunk 300 ezer forinttal támogatja rendezvényeinket, ezen kívül feladatalapú támogatásra pályázunk, s ennek révén jutunk további néhány százezer forinthoz.

Mivel lényegesen több roma gyerek születik, mint nem roma, a nagy kérdés az, hogyan alakul az ő sorsuk, jövőjük. Van olyan 27 éves cigány házaspár, amelynek már hét gyereke van... A védőnőkkel közösen megpróbálunk hatni rájuk, ráébreszteni őket felelősségükre. Fontos szerepet tölt be a Mocorgó, majd az óvoda, az iskola, a családsegítő, a védőnői szolgálat, de van dolga ebben a rendőrségnek, a polgárőrségnek (tucatnyi cigány tagjával), az egyházaknak, az önkormányzatoknak – mindnyájunknak. Az intézményekkel együttműködési megállapodást kötöttünk, heti rendszerességgel leülünk beszélgetni a vezetőkkel.

A *Lépj egyet előre!* programot (Cinka Panna) az országos önkormányzat, illetve a Magyar Cigányokért Közalapítvány szervezi a 3,5 átlag fölötti diákoknak. Mi 37 gyerek papírját töltöttük ki. A roma gyerekek a baktai közép- vagy a naményi szakiskolában tanulnak tovább, egy fiút most viszünk felvételizni a miskolci rendészeti szakközépiskolába. Most fog érettségizni 27 roma fiatal, s néhány olyan is akad, aki diplomát szerzett.

A munkát nem elkerülni akarókat közmunkára javasoljuk, ebben szabad kezet kaptunk, ez a mi felelősségünk. A kimaradóknak megpróbálunk alkalmi, napszámos munkát szerezni (most például kilencen a közútkezelőnél dolgoznak). Tagadhatatlan ugyanakkor, hogy vannak olyanok, akik nem szeretik megfogni a munka végét, éhen halni, megfagyni viszont ők sem akarnak... Megítélésünk szerint *15-20 olyan család van, akikkel nem boldogulunk mi sem*, akik képtelenek a beilleszkedésre, a társas együttélés elemi szabályainak betartására. S persze ők táplálják az általánosító véleményeket, az előítéleteket. Az út hosszú, a végét egyelőre nem látjuk...

A cigányság hagyományos mesterségei közül a vesszőfonás technikáját is bemutatták az iskolában

Roma Nemzetiségi Oktatás

Iskolánk tanulóinak közül 84 százaléka, 502 gyermek hátrányos helyzetű, 64 százaléka, 382 tanuló halmozottan hátrányos helyzetű. Az összlétszám 62 százaléka, 371 kisdiák a roma kisebbséghez tartozik. A számok azt mutatják, hogy komoly odafigyelést igényel a tanulók nevelése, oktatása mellett a szociális feltételek megteremtése.

Iskolánk részt vesz a roma nemzetiségi kisebbségi oktatásban. Ezen belül az osztályok minden tanulója heti egy alkalommal roma népismeret órán vesz részt, ahol megismerkednek a cigányság kultúrájával, hagyományaival, szokásával. Ez az óra a színtere a toleranciára nevelésnek, a másság elfogadásának, az önismeretnek. A szabadidős órakeretből lehetőség nyílik a roma kultúra megismerésére, a népi játék, kézműves foglalkozás, tánc és dráma, képzőművészet foglalkozásokon való részvételre. Fontos része a kisebbségi oktatásnak a viselkedéskultúra tanítása, a helyes nevelési szokások alakítása, a családi életre nevelés a nagylányok klubjában, az alapkészség fejlesztése a középiskolára való jelentkezéshez. Kiemelt feladatunk a tehetséggondozás, ezt az Út a középiskolába, a Macika program segítségével valósítjuk meg, amire iskolánk tanulói és tanárai hosszú évek óta pályáznak. Kiemelt szerepet kap intézményünkben az integrációs nevelés, melynek során nincs olyan tanuló az iskolába, aki évente legalább kétszer ne jutott volna el a színházba, illetve ne vett volna részt országjáró kiránduláson.

Jónás Barbara

A gyerekek többsége befogadókész, nyitott. Mindössze a családok néhány százaléka az, amely nem együttműködő gyermeke nevelésében az iskolával. Ők okozzák a legtöbb gondot elsősorban nem az iskolának, hanem saját gyereküknek. Próbálkoztunk Szülők iskolájával, beszélgetésekkel, szülői értekezletekkel, de a problémás szülők ezeken sem jelentek meg.

Az iskolai mulasztás nem jellemző a családok többségére, pillanatnyilag is csak 3-4 olyan család van, akiknél a gyerek mulasztása meghaladja az 50 órát. Szeretnénk a továbbiakban is megadni minden olyan támogatást a hátrányos helyzetű gyermekeknek, ami kompenzálja a hátrányukat.

Úgy érezzük, hogy a városnapon *Kálmánné Balogh Ildikónak* ítélt Romákért díj az egész tantestületnek szól.

Gazdálkodók figyelmébe!

Kertészember, gazdálkodó, mezőgazdasági termelő általában hadilábon áll az idővel. Többnyire persze kevesli, főleg mikor a munka dandárjában ezerféle halaszthatatlan teendőjét mind egyszerre szeretné elvégezni. Ha csak bele nem szól a természet.

Az időjárás szélsőségeit egyre nehezebb követni. Április 13-án, a hosszú tél után szép, napsütéses idő köszöntött ránk. Ekkor mindenki úgy érezte, itt a várva várt tavasz! Nagy sürgés-forgás kezdődött a kertekben, a mező zsong nemcsak a méhek, hanem a traktorok zúgásától is.

A kiskertek, parkok, közterületek rendbetétele szebbé teszi a környezetünket és tükrözi a „jó gazda” gondviselését.

Szorgos kezek szépítik a közterületeket

Munkálatok a meggyesben

Nyírmadán jelentős mértékben téli tüzelő, beiskoláztatás, vagy az alacsony kereset kiegészítője a meggy termesztése. Pár meggyfa terméséből (és most nem a kilogrammonként 50 forintos árra gondolok) keletkezett bevétel jól jön az embereknek. De tudjuk azt is, hogy szép termést csak szépen gondozott fáktól remélhetünk. A metszés, permetezés, tápanyag-utánpótlás, a növényvédelem helyes alkalmazása hozhat csak eredményeket.

Már túl vagyunk a tavaszi metszésen, a meggy nyári metszése pedig arra szolgál, hogy fáink évről évre gazdag termést, ízletes gyümölcsöt adjanak.

A fajtáktól szinte függetlenül az első éves hajtásokon fejlődik jól az értékes termés. A két éves hajtások kopaszok, mert egyetlen csúcshajtás fejlődik oldalhajtások nélkül. A csüngő, kopasz vesszőkön (ostorhajtások) a termő rész egyre kijjebb helyezkedik el, tápanyagellátását a fa egyre hosszabb úton

Metszeni csak szakszerűen...

kénytelen megoldani. A termés nagyon sok, de apró lesz, a korona besűrűsödik, ami a fát legyengíti, különösen nedves talajon fogékonnyá teszi a monilia betegségre.

A fiatal fákon gyengébb, a fő termőkorban lévőkön közepes mértékű ritkítással segíthetjük elő, hogy erős, új hajtások fejlődjenek. Az idősebb (8-10 éves) fák koronáját nem tanácsos hagyni nagyobbra nőni. A vezérágak csúcshajtását ezért minden évben az előző évi fás részig vágjuk vissza. Az erősebb vagy felső ágnál egy középerős vagy gyenge lefelé irányuló hajtásra metszünk. A gyengébb vagy alsóbb elhelyezkedésű ágnál egy középerős vagy gyenge felfelé irányuló hajtásra metszünk.

A konkurens ágakat és a felső részeken növő ostorhajtásokat tőből le kell vágni. Csonkot lehetőleg ne hagyjunk.

A csüngő vesszőket ne egyszerre, hanem 2-3 évre elosztva vágjuk le. A nyári metszés augusztus vé-gétől szeptember közepéig tart. Augusztus közepén könnyen felszívódó, gyorsan ható levéltrágyákkal (pl. Wuxál) segíthetjük a bőtermő és erős metszést igénylő meggyfáinkat. A fa tövéhez szórt és egyenletesen elosztott érett istállótárgya fokozza a fák téllállóságát és javítja ellenálló képességét a leghidegebb évszakban.

Fontos a károsítók elleni, időben elvégzett védekezés. A monilia, tűzelhalás a meggy antraknózisa (glöospóriumos gyümölcsrothadás) legyőzhető. Az utóbbi először a virágok elhalásával, moniliaszerű virágpusztulással kezdődik mézgacseppek nélkül. Az ültetvényeken hervadásos tápanyaghiányos tünetek jelentkeznek.

A kórokozó áttelelése a talajon vagy fertőzött növénymaradványon, ágakon, múmiákon történik. A fertőzés a gyümölcsszíneződés kezdetén következik be. Ajánlatos a paraffinolajos atpluss használata 1 százalékban, ami bevonja a gyümölcs felületét és még egy viaszréteggel is beborítja a termést. Ezt a műveletet ajánlatos 2 héttel a szüret előtt elvégezni.

A folyamatos, jó kondíció segít leküzdeni a fertőzést a növénynek. Azonban ha a fa nem kap a talajból és a leveleken keresztül tápanyagot, akkor később ágak halnak el, majd a növény elpusztul a gombafertőzéstől.

Fóliasátor palántanevelésre

Nagy munkába kezdett a brikett projekt növénytermesztő csoportja. Fóliasátor felállításon dolgoztak, ahol palántaneveléssel, zöldség és dísznövény hajtatással foglalkoznak. A palánták zömét kiültetésre készítik elő. A szabadföldi területeken paprika, paradicsom és káposztaféléket termesztenek majd. A zöldségnövényeket a szociális otthon és az iskola konyháján használják fel. A virágok pedig a közterületeket szépítik.

Fejér Viktória városi mezőgazdász

A brikett projekt része ez is

Óvodából nyugdíjba

Lovas Józsefné

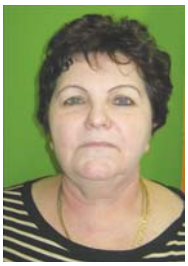

Pelsőczi Ferencné

Vladár Sándorné

A közelmúltban hárman is búcsút intettek munkahelyüknek, munkájuknak, munkatársaiknak a Napsugár Óvodában, hogy elkezdődjék számukra a jól megérdemelt pihenés – reményeink szerint hosszúhosszú – időszaka.

Lovas Józsefné Marika néni

A madai kislány a nyíregyházi Kölcsey Gimnázium német tagozatán érettségizett, s már a következő évben munkába állt a pusztadobosi óvodában. Az óvónői képesítést 1974 és 1976 között szülei segítségének köszönhetően levelezőn szerezte meg Hajdúböszörményben. A madai óvodának előbb megbízott, majd 1979-től egy évtizeden át kinevezett vezetője lett. Az ő irányításával kezdődött el az óvoda jelenlegi épületének építése, az intézmény „benépesítése". Pusztadobos leválása után hosszú időn át nyolc csoportban gondozták a csöppségeket.

Tíz év elteltével elegem lett a vezetői posztból, vágytam vissza a gyerekek közé, így a továbbiakban beosztott óvónőként tettem a dolgomat – mondja. Ezek mellett maradt még energiája arra is, hogy 1998-tól 2002-ig önkormányzati képviselőként intézze a köz ügyeit, s 20 éven át volt az oktatási bizottság tagja. Tevékeny életútját előbb tanácsosi címmel, majd Kiváló munkáért miniszteri kitüntetéssel jutalmazták.

Férje (az egykori tanácselnök) tavalyi halála óta sokat van egyedül, de magányát a távolság ellenére némiképp enyhíti Pécsett élő lánya, a kisfiú és kislány unoka.

Még ki kell találnom magamat – céloz a nyugdíjas évekre, bár immár bőven jut ideje keresztrejtvények fejtésére, a kert művelésére, a rokoni kapcsolatok ápolására. *És büszkén figyelem a mazsorett csoport fejlődését, hiszen megszervezésének részese voltam* – teszi hozzá.

Pelsőczi Ferencné Klárika néni

Az óvoda 33 éven át volt titkára ugyancsak nyírmadai születésű. Az általános iskola elvégzése után Baktalórántházán érettségizett. 1980. október elsején átlépte az óvoda küszöbét, hogy aztán négy évig dajkaként, majd óvodatitkártként három évtizeden át segítse a mindenkori vezető munkáját. *Ott voltam, amikor a szülők elhozták gyerekeiket beíratni, készítettem a különféle statisztikákat, kimutatásokat, fizettem a béreket (amikor ez is a mi dolgunk volt), elláttam a titkárnői tennivalókat* – foglalja össze munkaköri feladatait. Gyorsan hozzáfűzi: *nagyon jól éreztem magam ebben a közösségben, mindhárom „főnökömmel" jól együtt tudtam működni.*

Az elkövetkező évek középpontjában lányunk négy gyermeke, azaz a 11 éves leány, a 6 éves fiú és a 7 hónapos iker kislány unokák állnak. Már ugyancsak nyugdíjas férjével – aki 39 éven át dolgozott erdészként – őket igyekeznek „körülrajongani".

S ha még mindig nem tud-na mit kezdeni az idejével, ott a szép kert, a tágas udvar a sok tennivalóval.

Vladár Sándorné Jolika néni

Kollégáival szemben ő nem madai születésű, hanem Nyírjákóról került ide. Nyíregyházán, a Zrínyi Ilona Gimnáziumban érettségizett, majd a szarvasi főiskolán szerzett óvónői diplomát. 1973-ban az itteni óvoda lett első, s egyetlen munkahelye. Még a régi kastély épületében kezdte, s miután megszülettek gyermekei, a gyesről az új óvoda épületébe jött vissza. Tavaly novemberéig 39 évet húzott le, jó két évtizedig gyermekvédelmi felelős is volt.

Nagyon jó közösségben töltöttem el aktív éveimet, de amikor hazajöttem, legtöbbször csak a csöndre vágytam – derül ki, mitől nehéz (egyebek mellett) az óvónők munkája.

Férje kőműves kisiparos, aki még most is dolgozgat. Fiuk református lelkész lett, feleségével egy kisfiúk van. Lányuk tanítóangol szakos diplomát szerzett, majd ezt megfejelte a nemzetközi kapcsolatok és a tolmács-fordító szakképesítéssel. Családjával az ország nyugati csücskében él.

Az immár nyugdíjas óvónő szívesen szorgoskodik a kertben, s több idő jut kedvenc foglalatosságára, a gobelinek készítésére.

a közművelődés híreiből

Március 2-án a Nyíregyházi Művészeti Iskola tanulói zenés előadást tartottak, zenetörténeti korszakokat mutattak be „Hello Wolfi" címmel.

Március 19-én a gyógynövények és homeopátiás készítmények jótékony és gyógyító hatásairól tartottak előadást meghívott szakértőink.

Március 26-án megkezdtük könyvtári programsorozatunkat. A pályázat keretein belül sor kerül meseelőadásokra, vetélkedőkre, kézműves foglalkozásokra az iskolások részére, helytörténeti előadás sorozatokra, író-olvasó találkozóra.

Március 28-án a gyerekklub kézműveseivel húsvéti ablakdíszt készítettünk és hímes tojást festettünk.

Március 12-én és 19-én Budapestről érkezett színészek a Kalamajka tündér című mesejátékot adták elő.

Az elfeledett könyvjelzővel felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy fedezzék fel ismét a rég olvasott szerzők műveit. *Gárdonyi Géza* évfordulója kapcsán most az ő műveit ajánljuk Önök figyelmébe: Ida regénye; A láthatatlan ember; Isten rabjai; Egri csillagok. Ezek a kötetek újra olvasva új élményeket nyújtanak.

iskolai hírek

Új jogi környezetben

Az iskola pedagógusai a megváltozott jogszabályokból rájuk háruló feladatokat elvégezték, így az új jogi környezethez igazították pedagógiai programjukat, a Szervezeti és Működési Szabályzatot továbbá a Házirendet.

A központilag kiadott kerettanterveket az iskola adottságaihoz igazították és elkészültek az iskola helyi tantervei. Elsősorban az alapozó tárgyakra helyezték a hangsúlyt, illetve az adható órakeretből a természettudományos tárgyak is kaptak órát.

Fontosnak tartjuk az informatika tanítását már 4. osztálytól, illetve a 7. osztályos magyar nyelvi órák számát is kettőre emeltük.

Megjelentek a tankönyvrendelés új rendeletei és az iskola pedagógusai kiválasztották a következő tanév könyveit. Érdekesség, hogy a rendelhető könyvek súlyát is figyelni kellett. Az 1. és az 5. évfolyam tanulói teljesen ingyen kapják majd a tankönyveket. A tervek szerint az 1. osztályban tartós könyvek lesznek.

Eseménydús napok

▼ Április 8-9-én megtörtént a beíratkozás az iskolába. (Ősszel 71 elsősünk lesz, akik közül 3 gyermeket nem írattak be a szüleik.) Egyúttal lezajlott a jelentkezés az első osztályban hittan illetve erkölcstan oktatásra.

▼ Február 23-án 203 fellépő vett részt a farsangi jelmezbemutatón. Ezúton is köszönjük a szülők és a pedagógusok közös munkáját, a szülőknek a sütemény felajánlásokat és a jelmezes gyerekeknek adott ajándékot.

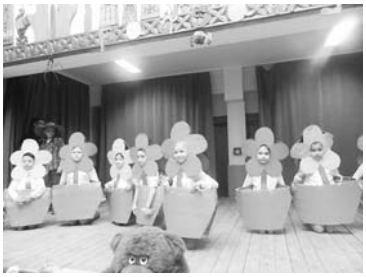

Virágocskák a színpadon

▼ Félszáz tanulónk nézte meg február 19-én a Mandala Színház előadásában az Egri Csillagok című előadást.

▼ Februárban zajlottak le iskolánkban az anyanyelvi és a matematikai háziversenyek.

▼Március 8-án a férfi kollegák a szokott kedves, humoros műsorral köszöntötték az iskola női dolgozóit.

▼ Március 1-én iskolánk alsó tagozatos gyerekei ***Papp Rita*** koncerten kapcsolódtak ki. A rendzevény az önkormányzat ajándéka volt.

Papp Rita koncert a tornateremben

▼ Március 14-én az alsó tagozatos gyerekek részt vettek az iskolai megemlékezésen, majd a felsősökkel együtt a városi ünnepségen is felléptek.

▼ Március 15-én volt az éves gyermekvédelmi megbeszélés, ahol számba vettük az elmúlt időszak munkáját és megterveztük a következő év teendőit. Megállapítottuk, hogy intézményeinkben kb. a szülők 5 százaléka nem gondoskodik kellőképpen gyermekei testi higiénéjéről. Ettől többen vannak, akik nem segítik gyermekük napi tanulását, nevelését. Elmarad a családokban az esti beszélgetés, a munkára, fegyelemre, tiszteletre nevelés. A közintézmények a megfelelő szülői háttér nélkül tehetetlenek.

▼ Április 12-én egy alsó tagozatos pályázat által iskolánk tanulói sok ezer darab legot kaptak ajándékba. Ezúton köszönjük a nyíregyházi Lego gyár nagylelkűségét.

▼ Rendhagyó természetismeret órát tartott az E-misszó Egyesület március 13-án a hatodikosoknak. A foglalkozáson a környezetvédelem fontosságára hívták fel a gyerekek figyelmét. Elsősorban a hulladékgazdálkodással, ezen belül a komposztálással foglalkoztak a tanulók. Az óra befejeztével egy házi komposztálót kapott ajándékba az iskola természetvédő szakköre.

A szakkörösök a komposztálóval

▼ A három napos tavaszi szünet után kaptuk az értesítést az *Útravaló programról,* amiből kiderült, hogy a februárban közölt adatokat felülvizsgálták és 27 helyett csak 13 gyermek tanulását támogatják. A kollégák már februárban megkezdték a munkát és nehéz szívvel közölték az érintett gyerekekkel a döntést. Ennek ellenére a többség a gyerekekkel így is tovább fog foglalkozni.

versenysikerek

● A *nyelvész verseny* megyei fordulójára Mátészalkán *Csorba Anikó* 8. osztályos tanuló 2. helyezést ért el.

●A *Szépen, helyesen magyarul* megyei he-lyesírási versenyen első helyezést ért el a 4.-es *Tóthfalusi Péter,* felkészítője *Bobecis Jánosné,* második lett *Kósa Eszter*, felkészítője *Szenesné Magyar Judit*.

● Nyíregyházán rendezték meg március 25-én a megyei Szivárvány Próza-mondó Versenyt. Iskolánk 4.b. osztályos tanulója, *Garay Richárd* 3. helyezést ért el. Felkészítője: *Kósa Barnabásné.* Tanulónk oklevelet és könyvjutalmat kapott.

● Március 21-én Vásárosnamény adott otthont a hagyományos alsó tagozatos körzeti rajzversenynek. Idén a *Húsvéti népszokások* témakörben készíthették el munkáikat a kisdiákok. Nyírmadát azok az alsósok képviselhették, akik dobogós helyezést értek el a háziversenyen. Eredmények: az 1. évfolyamon: I. lett *Sápi Zsombor* 1.b, III. *Tóth Zsófia* 1.b; a 2. évfolyamon: II. *Somogyi Bence* 2.c; a 3.évfolyamon különdíjat kapott *Szűcs Dóra* 3.b; a 4. évfolyamon: II. *Szücs Kitti* 4.b, különdíjas *Almási Fanni* 4.c.

● Az alapműveleti matematika versenyen a 7. osztályosok közül 5. helyezést ért el *Finta Eszter*, 6. *Kolozsi Kíra.*

Napsugaras hírek

Farsangoltunk, vigadtunk...

Ha február vége, akkor farsang. Gyerekek, szülők, óvónők is nagy örömmel – na és persze sok verssel, dallal, színesebbnél színesebb dekorációkkal – próbálták elűzni a telet.

A közös mulatozás nagyon jó hangulatban telt: a jelmezek bemutatkozása után tréfás vetélkedőkön vehettek részt a gyerekek, s persze volt „eszem-iszom, dínom-dánom". Nagy örömünkre szülőket is be tudtunk vonni a vetélkedőkbe, s olyan csoport is akadt, ahol vállalkozó kedvű anyukák is jelmezbe bújtak. Mindez igazi élményt jelentett a gyerekeknek!

Műsoros délelőttök

Két műsort is megnéztünk márciusban a Művelődési Házban: a „Bibuci" zenés színház előadását és a „Kalamajka tündér" című mesét. Kevés család engedhetné meg magának, hogy bábszínházba, színházba vigye el gyermekét. Ezért is élünk minden olyan lehetőséggel, amiket különböző pályázataink révén valósíthatunk meg. Ezek az élőszereplős előadások sok örömet adnak a gyerekeknek.

Húsvéti készülődés

Az ünnepek előtti várakozás mindig nagy élmény az óvodásoknak, s ebbe a készülődésbe már évek óta szívesen bevonjuk a szülőket is. Idén húsvéti kosárkát, asztali díszt készíthettek az óvónőkkel közösen, amihez a kellékeket, eszközöket pályázati pénzből teremtettük elő.

Mese, mese, mátka....

Már februárban elkezdtük egy mesemondó verseny szervezését: felhívást intéztünk a szülőkhöz: segítsenek gyermekeiknek mesét, verset tanulni erre az alkalomra. A húsvéti készülődés jegyében nyuszis meséket, verses meséket vártunk: ezek keresésében, kiválasztásában az óvodapedagógusok segítettek.

Szép számmal vették a bátorságot, és otthon tanulgatták a kiválasztott művet. Ezúton is szeretnénk megköszönni a szülők, nagyszülők fáradozását. Április 11-én, a Költészet napját is megünnepelve, szép számú közönség előtt 31 gyerek mondta el meséjét, ver-ses meséjét, sok örömet szerezve ezzel a jelenlévőknek. Senki sem mehetett el üres kézzel: emléklapot, könyvet kaptak (ezeket szintén pályázati pénzből tudtuk megvásárolni).

Lego

Saját pedagógiai programunk a játékra épül: igyekszünk minden tevékenységünkbe becsempészni a játékosságot. Városunkban nagy a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, éppen ezért több pályázatot is benyújtunk annak érdekében, hogy ezeket a hátrányokat csökkentsük.

Hasonló megfontolásból kerestük meg a nyíregyházi Lego gyárat, melynek vezetősége pozitívan állt hozzá kérésünkhöz: nagy szeretettel és jó szándékkal jelentős mennyiségű Lego duplo készlettel leptek meg bennünket, s hozták el személyesen óvodánkba.

A mesemondó versenyről senki sem mehetett el üres kézzel

A gyerekek versekkel, tánccal köszönték meg a szép és jelentős adományt.

Búcsú

Emlékezetes mindannyiunk számára az az este, amikor az idén nyugdíjba vonult kollégáink köszöntek el tőlünk. ***Lovas Józsefné Marika, Vladár Sándorné Jolika, Pelsőczi Ferencné Klári*** finomságokkal vendégeltek meg bennünket, mi pedig műsorral készültünk. A gyerekek verset mondtak, táncoltak, aztán fényképeket vetítettünk, majd erre az alkalomra átírt szövegű dalokat énekeltünk, így kívántunk mindhármuknak jboldog nyugdíjas éveket.

Iskolaérettség

Az óvodapedagógusok, s óvodánk vezetője döntése eredményeként – szükség esetén szakember (pszichológus, logopédus) segítségét is kikérve – eldőlt, hány gyerek megy szeptemberben iskolába. A törvény szerint aki augusztus 31-ig betölti a 6. életévét, iskolába kell mennie. Azonban a gyerekek nem azonos tempóban fejlődnek, így vannak, akiknek még további 1 év óvodai nevelést javasoltunk, és erre lehetőség is kínálkozik.

Március 26-án *dr. Nyéky Tamás* körzeti orvos óvodánkba látogatott, s elvégezte az iskolába készülő gyerekek vizsgálatát.

Mi a Biztos Kezdet Gyerekház célja?

A gyerekház esélyt ad arra, hogy a legnagyobb szegénységben élő gyermekek is a lehető legkorábbi életkorban megkapják azt a támogatást, ami segíti képességeik kibontakozását és megalapozza sikeres iskolai pályafutásukat. A Biztos Kezdet program célja, hogy az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva minden gyermek számára elérhetővé tegye ezen szolgáltatásokat, továbbá hogy a diszkriminációmentes, esélyegyenlőség-elvű szemléletet elterjessze, megerősítse a kisgyerekekkel foglalkozó szakemberekben és a helyi közösségben.

Farsang és Nyuszi buli a gyerekházban

Február végén a Mocorgó Gyerekház farsangi mulatságot rendezett, ahol a gyerekek mellett a szülők is jelmezbe bújtak. A kicsiket játékos délelőtt és arcfestés várta, a szülőket pedig vetélkedő. Nem maradhatott el a farsangi fánk sem. Az általános iskolások táncos műsorral kedveskedtek a résztvevőknek.

Márciusban húsvéti nyuszi buliba szólt a meghívás. A gyerekeknek nyuszi arcfestés és nyuszi simogatás, a szülőknek húsvéti vetélkedő szerepelt a programban. A délelőttöt az általános iskolások zenés táncos műsora színesítette. Mindehhez jó hangulat, finom sonka, tojás és sárga túró is társult.

Buza Andrea

Önvédelmis gyerekek hétvégéje

Nagyszabású kétnapos edzőtábornak adott otthont áprilisban a Patay István Általános Iskola tornaterme. A Nihon Tai Jitsu – Nihon Ju Jitsu edzőtábor azért is volt kiemelkedő jelentőségű, mert 28 helyi iskolás gyermek szerzett citromsárga csíkot a sikeres övcsík vizsga teljesítésével.

A hétvége meghívottai: *Bárány János* Nihon Tai Jitsu 2 danos mester, *Haklik Szabolcs* Ashihara karate 1 danos mester, *dr. Horváth Attila* Nihon Tai Jitsu 2 danos mester és *Lovas Zoltán* Nihon Tai Jitsu 3 danos mesterek voltak. A gyerekek felkészítője és edzője *Iván János* 1 kyu mester, a Veterán Harcművészeti Klub vezetője. A hétvégi rendezvény kiváló alkalmat adott arra, hogy a 20 négyzetméteres tatamit (edzéshez használt szőnyeg) felavathassák a gyerekek. A programon résztvevők száma meghaladta a százat, közülük csaknem 80 gyermek edzett. A tanulók mellett a vállalkozó kedvű felnőttek is kipróbálhatták a bázis és formagyakorlatokat, önvédelmi technikákat. A program sikerességéhez hozzájáruló támogatóinknak ezúton fejezzük ki köszönetünket!

A szervezők

A Föld Napja

A Föld természeti környezetének megóvására különféle eseményeket rendeznek világszerte április 22-én, a Föld Napja alkalmából. Városunk lakói – főként az iskolás fiatalok – ezen a napon hagyományosan és tevékenyen (például szemétszedéssel, településünk csinosításával) megmutatják: felelősséget éreznek szükebb és tágabb környezetük állapotáért. Az idei történésekről, akciókról lapunk legközelebbi számában olvashatnak.

rendőrségi hírek

Januárban egy – akkor még – ismeretlen tettes bement egy nyitva lévő Madách utcai házba, s összepakolt jószerivel mindent, ami a keze ügyébe akadt (élelmiszereket, edényeket, elektromos készülékeket, mosóport, még gyógyszereket is!). A lopott holmi értéke megközelítette a 23 ezer forintot. A nyomozás eredményes volt, a madai illetőségű elkövető el is ismerte tettét.

Márciusban a polgárőrök és a rendőrök kilenc helyi lakost értek tetten lopás közben. Az elkövetők közül hetet szabálysértési őrizetbe vettek, s gyorsított eljárással pénzbírságot szabtak ki rájuk. Mivel gyerekek is voltak a csapatban, szüleiknek kiskorú veszélyeztetése miatt is felelniük kell.

Április elején az őrs illetékességi területén egy személyt garázdaság szabálysértés miatt vettek örizetbe, majd őt is gyorsított eljárás nyomán komoly pénzbírsággal sújtották.

Anyakönyv

Születtek:

Treszkai Szabolcs, Ujj Kat, Varga Mirella, Kovács Kevin, Ponczók Lajos Ábrahám, Engi Bence, Balogh György Levente, Rózsa Franciska, Szabó Csaba.Aranyos Nikoletta.

Házasságot kötöttek:

Huszti Gábor és *Tóth Andrea*

90 éves „szépkorút” köszöntöttünk március 18-án *Félegyházi Gáborné* személyében.

Elhunytak:

Kruppa Imre Bertalan, Almási Istvánné, Takács Miklósné, Bodnár Mihály, Almási Mihályné, Kedves Józse, Mezei Sándor, Mozga Miklósné, Kézi István, Kovács Miklósné, Mihók Lászlóné, Varga Istvánné, Kiss András.

labdarúgás:

Egy sima, egy fordított...

Az időjárás okozta, három héten át tartó tavaszi (téli?) kényszerszünet alaposan összekuszálta a sorsolást. A 16. fordulóban – a tavasz első meccsén – hazai pályán nagy verést kapott csapatunk a Tiszavasváritól. Az 5-2-es vereség után ***Szőke István*** játékos-edző annyit mondott: *„Gyorsan felejtsük el...!”* Egy héttel később Szakolyban a frissen mozgó, fegyelmezetten játszó, helyzeteit jól kihasználó Mada 4-1-re győzött.

Ezután jött a kényszerszünet, majd április első hetének végén sikerült megrendezni a következő fordulót, amelyben a Tiszalök csapatát Nyírbátorban (!) „fogadtuk”. Jó időben, jó pályán, jó játékkal, jó ellenféllel szemben 3-1-re győztünk ***David Róbert*** mestehármasával. A három pont a 3. helyet jelentette a tabellán.

Április 15-én Nyíregyházán rendezték meg a Kótaj elleni meccset.. Játékosaink sok helyzetet dolgoztak ki, mégis csak a 91. percben rúgott góllal sikerült 2-2-es döntetlenre menteni a mérkőzést.

Április 21-én, végre valóban hazai pályán fogadhattuk ellenfelünket. A Tuzsér csapata nem sok ellenállást tanúsított, a mieink fegyelmezetten tették a dolgukat. Ez eredményezte a 4-0 arányú, magabiztos győzelmet.

Tavaszi tél

A március közepén városunkra is rázúduló hófúvás, ilyenkor szokatlan hideg az itt élőket is megviselte. Az önkormányzatra elsősorban az utak járhatóvá tétele, síktalanítása hárult, s ezt sikeresen megoldotta,még a közútkezelő állami (azaz nem önkormányzati kezelésben lévő) útjait is rendbe tették.

MADAI HÍREK

Nyírmada Város Önkormányzatának és lakosságának közéleti lapja

Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal
Nyírmada, Ady Endre u. 16.
Tel/fax: (45) 492-100

Felelős szerkesztő: dr. Fekete Antal

Nyomtatás: Fuzyon Nyomda, Nyíregyháza
Felelős vezető: ***Kéri József***

ISSN 2060 – 9825 (nyomtatott)
ISSN 2060 – 9833 (online)

madai hírek